

ARTHUR
IN HET TUSSENLAND

Kevin Crossley-Holland

Arthur

in het tussenland

Lemniscaat Rotterdam

Voor Linda

Derde druk, 2007

© Nederlandse vertaling Tjalling Bos 2002

De vertaler ontving voor deze vertaling een werkbeurs van de Stichting
Fonds voor de Letteren

Omslagillustratie: Martijn van der Linden

Illustraties: houtsneden uit *Medieval Life Illustrations*, Dover Publications Inc.

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v. Rotterdam 2002

ISBN 978 90 5637 440 2

Copyright © Kevin Crossley-Holland 2001, 2002

Kaarten: Hemesh Alles © Orion Children's Books 2001

Oorspronkelijke titel: *Arthur: At the Crossing Places*

First published in 2001 by Orion Children's Books, a division of The Orion
Publishing Group, Orion House, 5 Upper St Martin's Lane, London WC2H 9EA

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door
middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk: Drukkerij C. Haasbeek b.v., Alphen aan den Rijn

Bindwerk: Boekbinderij De Ruiter b.v., Zwolle

*Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig
papier en geproduceerd in de Benelux waardoor onnodig milieuverontreinigend
transport is vermeden.*

DE PERSONAGES

In Holt

Lord Stephen de Holt
Lady Judith de Holt
Arthur de Caldicot, *14 jaar, de schrijver van dit boek*
Rahere, *de muzikant en nar*
Miles, *de schrijver*
Rowena, *het eerste kamermeisje*
Izzie, *het tweede kamermeisje*
Gubert, *de kok*
Tanwen, *het kamermeisje*
Kester, *haar zoontje*
Anian, *de keukenjongen*
Catrin, *zijn tweelingzusje, het keukenmeisje*
Alan, *de wapensmid*
Rhys, *de stalknecht*
Simon, *de boodschapper*
Sayer, *de hondenknecht*
Haket, *de priester*
Agnes, *de genezeres*
Robert, *een dorpling*
Wilf, *een oude dorpling*
Donnet, *een dorpling*
Piers, *een dorpling*
Abel, *een dorpling*

In Gortanore

Sir William de Gortanore
Lady Alice de Gortanore
Tom, *sir Williams zoon, 15 jaar*
Grace, *sir Williams dochter, 13 jaar*

Thomas, *een vrij man en boodschapper*
Maggot, *zijn vrouw*
Peg, *het kamermeisje van lady Alice*
Fulcold, *de kok*

In Caldicot

Sir John de Caldicot
Lady Helen de Caldicot
Serle, *hun zoon, 17 jaar*
Sian, *hun dochter, 9 jaar*
Nain, *lady Helens moeder*
Oliver, *de priester*
Slim, *de kok*
Gatty, *de dochter van Hum de opzichter, 13 jaar*
Lankin, *de koeherder*
Jankin, *Lankins zoon, een staljongen*
Johanna, *de genezeres*
Ruth, *lady Helens kamermeisje*

Anderen

Merlijn, *raadgever van Arthur*
Rhodri, *de paardenfokker in Quabbs*
Turolde, *de wapensmid uit Ludlow*
Jacob, *de joodse geldschieter*
Miriam, *zijn dochter*
Sir Walter de Verdon, *broer van lady Judith de Holt*
Lady Anne de Verdon
Winnie de Verdon, *hun dochter, 12 jaar*
Edie, *het kamermeisje van lady Anne*
Een boodschapper van koning Jan
Daw, *een boodschapper*
Lady Marie de Meulan (Marie de France)

Humbert, *de prior van Wenlock*
Broeder Austin
Broeder Gerard
Broeder Almund
Broeder Crispin
Gib, *een van de mannen van de graaf van Wigmore*
Thibaud, *graaf van Champagne*
Gravin Blanche, *zijn vrouw*
Milon de Provins
Een boodschapper van Milon de Provins
Salman, *een islamitische koopman*
Jehan, *Milons hoefsmid*

In de steen

Ridders van de Ronde Tafel

Sir Ulfius, *kamerheer*
Sir Pellinore
Sir Lamorak
Sir Baudwin, *maarschalk van Brittannië*
Sir Brastias, *bevelhebber van het noorden*
Sir Balin van Northumberland
Sir Accolon van Gallië, *minnaar van Morgan le Fay*
Sir Agravain, *broer van Gawain*
Sir Dagonet
Sir Lanval
Sir Balan, *Balins broer*
Sir Tor, *zoon van Pellinore en de vrouw van Aries*
Sir Kay, *Ectors zoon, Arthurs hofmeier*
Sir Gawain, *zoon van Lot en Morgause, Arthurs neef*
Sir Gaheris, *Gawains broer*
Sir Lancelot van het Meer
Sir Gareth (Beaumains), *Gawains broer*

Sir Ontzlake, *Damas' broer*
Sir Bagdemagus, *koning van Gore*
Sir Erec
Sir Brian van de Eilanden
Sir Owain, *zoon van Morgan en Urien*
Sir Galahad
Sir Ector, *Arthurs pleegvader*
Sir Bedivere

Anderen

Koning Arthur (Arthur-in-de-steen)
Ygerna, *Arthurs moeder*
Merlijn (de man met de kap)
Morgan le Fay, *Arthurs halfzuster*
De aartsbisschop van Canterbury
Sir Harde Dreun (Sir Pellinore onder een andere naam)
Bors, *koning van Gallië*
Ban, *koning van Bretagne*
De ridder van het zwarte aambeeld
Koningin Guinevere
Leodegrance, *koning van Cornwall, haar vader*
Cador, *hertog van Cornwall*
Sir Garlon, *de onzichtbare ridder*
Sir Herlews le Berbeus
Pellam, *koning van Listinoise, Garlons broer*
Lady Dionise
Aries, *de koeherder*
Sir Sourlouse van het Woud
Sir Brian van het Woud, *zijn broer*
Lot, *koning van Orkney*
Morgause, *Lots vrouw, Arthurs halfzuster*
Sir Miles

Griflet, *een schildknaap*
Nimue
Sir Blamoure van het Moeras
Lady Saraide, *zijn vrouw*
Lady Anna (Morgause in vermomming)
De ridder van de rode landen
De ridder van de zwarte landen
Lynette
Lady Lyonesse, *haar zuster*
De rode ridder
Hun, *de dwerg van Beaumains*
Sir Gringamour, *broer van Lynette en Lyonesse*
Sir Urien, *de man van Morgan le Fay*
Sir Damas
Enid, *de vrouw van sir Erec*
Graaf Oringle
Lady Laudine
De groene ridder (sir Bertilak van de Hoge Top)
Sir Bertilaks vrouw
Elaine van Astolat
Howell, *hertog van Bretagne, Arthurs neef*
De hertogin van Bretagne
De reus van de berg
Perceval, *een jongen uit Wales*
Blanchefleur

Dankwoord van de schrijver

Verscheidene mensen zijn me behulpzaam geweest met adviezen over specifieke onderwerpen: Thérèse Ballet-Lynn over Marie de France, David Crombie over cartografie, Donald Davis over het joodse geloof en joodse gebruiken, Anne Holland van het toeristenbureau in Ludlow over kasteel Clun, Maddy Léget en Anne Marzin over de geschiedenis van Provins, en Simon Puttock over de organisatie van kapittels.

Jeremy Flynn heeft me nog meer geleerd over aspecten van vroeg-middeleeuwse wapenrustingen, Matthew Francis heeft me verteld over de legende van de Vlinderbisschop, Fiona Fraser heeft me boeken geleend, en Lawrence Sail heeft me op het idee gebracht voor de ring van Arthurs moeder, terwijl mijn vader en mijn oudste dochter, Peter en Oenone Crossley-Holland, nuttige opmerkingen hebben gemaakt bij het schrijven. Ik ben jullie allemaal erg dankbaar, en ook Helen Flanagan en Annabel Plowden voor hun vaardigheden bij het tekstverwerken.

Hemesh Alles heeft twee aantrekkelijke kaarten getekend. Wie Shropshire kent, zal zien dat de kastelen Holt, Caldicot, Catmole, Gortanore en Verdon op de plaats staan van bestaande middeleeuwse gebouwen, of ruïnes daarvan. De houtsneden in het boek zijn afkomstig uit verscheidene middeleeuwse bronnen.

Mijn uitgever Orion steunt deze trilogie heel bekwaam en stijlvol. Judith Elliott is een vriendin en redactrice/uitgeefster met een fantastisch oog voor zowel het detail als de grote lijn, en ik ben veel dank verschuldigd aan Fiona Kennedy, voor je vaardigheid met de

wereldrechten en je attente redactionele hulp, aan Tamsin Curror, voor je gevoel voor publiciteit, aan Alex Webb en Jane Hughes, en aan onze maestro, Anthony Cheetham, zelf een mediëvist.

Nicole Crossley-Holland, een deskundige op het gebied van middeleeuwse geschiedenis, heeft de eerste versie van dit boek heel zorgvuldig doorgelezen en talloze bijzonder waardevolle opmerkingen gemaakt. Als er toch nog feitelijke onjuistheden in staan, is dat aan mij te wijten, en zeker niet aan jou. Ik ben je veel dank verschuldigd voor al je hulp en tijd.

Mijn vrouw Linda en ik hebben veel waardevolle discussies gevoerd (vaak tijdens wandelingen) over de onderwerpen van dit boek, en manieren om ze uit te werken. Bovendien heeft ze als lerares mijn manuscript kritisch doorgenomen met 'het ongeduldige oog van een twaalfjarige'. We hebben de druk en het genoegen gedeeld, en je vertrouwen in de schrijver is meer dan hij verdient. Aan jou draag ik dit boek op.

Burnham Market, 12 april 2001

INHOUD

1	IJs en vlammen	16
2	Gereed	25
3	Arthurs moeder en Ygerna's zoon	28
4	Ridder en schildknaap	31
5	Het welkomstlied van Rahere	37
6	De kroning van Arthur	39
7	Dieper dan woorden	43
8	Mooi en afgrijselijk	50
9	Grauwe regen, wit verband	52
10	Oorlogspaard	54
11	Excalibur	62
12	Wie is de winnaar?	65
13	Moes	67
14	Sir Harde Dreun	71
15	De wapensmid uit Ludlow	76
16	Het wandkleed	80
17	Drie keer drie	82
18	Duiven van de dood	83
19	Moeder en zoon	88
20	Hakets les	90
21	Guinevere	93
22	Vernageld	96
23	De bruiloft van Arthur en Guinevere	98
24	Zangles	100

25	De Ronde Tafel	102
26	De ridder met twee zwaarden	105
27	Bezweringen	113
28	Mijn verjaardag	115
29	Eer uw vader en uw moeder	119
30	De zoon van de koeherder	120
31	Naar Gortanore	123
32	Waarschuwingen bij de haard	125
33	Uitpuilend en gezwollen	131
34	Een en al tegenstrijdigheid	132
35	Verlovingen	137
36	Mijn vader	138
37	Zwarte bellen	141
38	Het lied van Grace	144
39	Het witte hert	146
40	Moord	149
41	Onthoofd	153
42	Sir Gawains straf	158
43	De joden	162
44	Het Jankende Beest	166
45	Hoe-oe!	168
46	Camelot	174
47	De ridder met de hoge stem	175
48	Pasen	179
49	Lancelot	183
50	Miriam	187
51	Waar niets onmogelijk is	190
52	Gevechtskleding	195
53	Trillend en wankelend	198
54	In het tussenland	206
55	Verraders	209

56	Gestolen	216
57	Een lied zonder stem	218
58	Levend verbrand	220
59	Toverniveaus	222
60	Vast in de rots	224
61	Godsamme!	227
62	Die tijd komt	233
63	De gouden ring	234
64	De stem in de rots	236
65	Erec en Enid	238
66	Wilde Edric	244
67	Liefdevolle ongehoorzaamheid	249
68	Gouden ogen in de schemering	254
69	Vuur en gasten in je hoofd	259
70	De bloedsteen	260
71	Zakken vol zilver en goud	264
72	Verrassingen zijn als kruiden	270
73	De duivelin	273
74	De juiste vragen	275
75	Een innerlijke stem	277
76	Oogsten	279
77	De groene ridder	285
78	Een liefdesbrief	292
79	Een wereld in onze wereld	293
80	De groene ceintuur	301
81	In het verhaal	308
82	Woorden voor Winnie	311
83	Terug naar Caldicot	312
84	De valstrik van de liefde	318
85	Het antwoord van de nachtegaal	320
86	Slappe Jan	321

87	De markt in Ludlow	322
88	Risico's	327
89	De scharlakenrode mouw	331
90	Adam en Eva en Arthur	336
91	Denk aan me	342
92	Naar Londen	344
93	Perceval en Blanchefleur	347
94	De zee	350
95	De reus op de berg	351
96	De zegen van de Saraceen	355
97	Kruisvaarder!	361
98	Ondingen en vlinders	367
99	Echte dapperheid	372
100	De Heilige Graal	375
101	Een graal van zonlicht	379
	Woordenlijst	380

Ijs en vlammen

De eerste dag van mijn nieuwe leven begon met ijs en eindigde met vlammen.

Toen ik ontwaakte was ik meteen klaarwakker. Onder mijn dassenvacht was het warm, en ik bleef een tijdje stil liggen, als een jager in een schuilhut. Ik keek om me heen naar de hoge hal waar ik bijna elke dag van mijn leven heb geslapen en wakker ben geworden. Ik probeerde mijn broer en mijn zusje te wekken door gezichten naar hen te trekken. Ik luisterde even naar de zware ademhaling van mijn grootmoeder Nain, en naar een van de honden die kreunde en met zijn tanden knarste. Toen sprong ik overeind. De hele wereld wachtte op me.

Toen ik de deur van de hal ontgrendelde en opentrok, kletterde het ijs uit de kieren op de grond. Opeens zag ik Gatty. Ze stond met mijn paard Pip naast het opstapblok. Ik moest twee keer kijken, want ze was gekleed in vuile lappen, die glinsterden van de rijp, en alles wat ik kon zien waren haar grote, hartverscheurende ogen en één blonde krul.

‘Gatty!’ riep ik uit.

‘Jankin zei dat het mocht.’

‘Hoe lang ben je hier al?’

Gatty deed of ze mijn vraag niet hoorde. ‘De grootste zadeltassen die we hebben,’ zei ze.

Ik schopte tegen de scherven en doorns van parelkleurig ijs, liep op blote voeten naar buiten en sloeg Pip op zijn achterwerk.

‘Je ziet eruit alsof je hier de halve nacht hebt gestaan,’ zei ik.

Gatty sloeg haar ogen neer en schudde stil haar hoofd.
'O, Gatty! Als ik in Jeruzalem ben, zal ik je een boodschap sturen. Ik zal het echt proberen.'
Gatty staaarde naar de grond. 'Het geeft niet,' mompelde ze.
'Het geeft wel,' zei ik. 'We zijn vrienden.'
'Dat kan niet,' antwoordde Gatty. 'Niet met iemand als jij.'
'Toch is het zo. We hebben Sian gered toen ze door het ijs was gezakt, en we hebben de stieren uit elkaar gehaald, en samen de wolven verjaagd. Of niet soms?'
Gatty snoof. 'Laad maar op,' zei ze.
'Er is nog niemand wakker.'
'Ik kan je toch helpen?'
'Je bent ijskoud.'
'Wanneer kom je terug?' wilde Gatty weten.
'Over drie jaar,' zei ik. 'Misschien twee.'
Gatty rilde en trok haar schouders op.
'Toe, Gatty,' drong ik aan. 'Ga naar binnen uit de kou. Ik zie je nog voor ik wegga.'
Gatty keek me aan. Ze tuurde net zo ernstig naar me als de schildering van Maria op de muur van de kerk, en haar lange wimpers trilden. Toen wendde ze zich af.
Nain en mijn broer en zus en Ruth, ons kamermeisje, sliepen nog steeds. Dus liep ik snel terug door de hal. Ik rende de trap op, waarbij ik de vierde en de vijfde tree, en de negende en de tiende, die altijd kraken, oversloeg. Ik haastte me over de galerij naar mijn ijskoude schrijfkamer.
Daar heb ik mijn zienersteen verborgen sinds Merlijn hem vorige zomer aan me gaf. We waren boven op Tumber Hill, toen hij een gelig bundeltje openmaakte. Er zat een platte zwarte steen in, mijn obsidiaan, die net iets groter is dan de palm van mijn hand, en zo duister als een put met donker water. Hij schitterde in het zonlicht.

‘Tot de dag dat je sterft, zul je nooit iets bezitten wat zo kostbaar is als deze steen,’ vertelde Merlijn me. ‘Maar niemand mag weten dat je hem hebt, of hem zien, of er iets over te weten komen.’

Merlijn heeft gelijk. Mijn zienersteen is mijn andere wereld. Mijn raadgever. Mijn echo. Die kan ik niet achterlaten!

Ik haalde de steen uit het gat in de muur en rende weer naar beneden. Ik liep rechtstreeks naar buiten, naar Pip, en propte de gelige bundel helemaal onder in een van de zadeltassen.

De hele ochtend had ik het erg druk. Ik sneed rieten scheden voor mijn ganzenpennen en schuurde eikels als doppen voor mijn inktflessen, en ik wikkelde mijn kostbare vellen perkament in rafelige handdoeken. Ik stopte mijn zadeltassen vol met schrijfmateriaal en kleren, en in mijn houten kist, die me wordt nagezonden, legde ik nog meer kleren, mijn nieuwe stel pijlen, mijn benen schaakstukken en mijn maliënkolder. Daarna liep ik door het dorp en vond Merlijn, Oliver de priester, en Jankin, die bezig was de stallen uit te mesten, en nam afscheid van hen. Maar Gatty en haar vader Hum waren niet thuis. Toen zette ik het bord klaar voor het spel van de Saksen en de Vikingen, en liet Sian nog één keer zien hoe je het moet spelen. Daarna stoeide ik met Bries en Storm, onze jachthonden, en Storm scheurde mijn rechtermouw, zodat Ruth hem moest naaien. En toen besloot ik mijn eigen oefenzwaard mee te nemen, en mijn broer Serle zei dat ik het dan netjes moest schoonmaken, omdat lord Stephen het anders beslist zou merken en een slechte indruk zou krijgen van hem en van mijn vader, maar hij bood niet aan om te helpen.

We waren nog aan het eten toen lord Stephens ruiter Simon kwam aanrijden om me te begeleiden naar het kasteel in Holt, en mijn nieuwe leven als schildknaap van lord Stephen.

Ik heb Simon al eerder ontmoet. Hij is heel mager en zijn jukbeenderen zijn zo scherp dat het lijkt of ze elk ogenblik door zijn huid kunnen snijden. Hij kijkt meestal nogal somber, maar ik mag

hem wel, want hij heeft een heel lange bovenlip, als een paard, en maakt kalme grapjes, meestal over zichzelf.

‘Simon!’ riep mijn vader uit – mijn pleegvader, bedoel ik. ‘Je lijkt wel een sneeuwpop. Kom, eet met ons mee.’

‘Dank u, sir John.’

‘Ik hoop dat je trek hebt gekregen door je rit,’ zei mijn pleegvader.

‘Je ziet eruit alsof je een paard op kunt.’

‘Ik ben een paard,’ zei Simon met een zware, holle stem, en zijn bovenlip leek nog langer dan eerst.

Hoewel ik er al heel lang naar verlang om schildknaap te worden, deed het pijn om Caldicot te verlaten. Ik denk dat sir John het begreep. Zodra hij na het eten het dankgebed had uitgesproken liep hij de hal door, pakte mijn reismantel en sloeg hem rond mijn schouders.

Toen omhelsde ik iedereen: sir John en lady Helen, die me zo stijf tegen zich aan hield dat ik dacht dat ik zou barsten, en daarna Serle, Sian, en Nain, steunend op haar twee stokken.

Ze kwamen allemaal naar buiten om ons uit te zwaaien.

Sir John keek naar me op toen ik in het zadel zat. ‘Herinner je je nog wat ik op de ochtend van nieuwjaarsdag tegen je heb gezegd?’ vroeg hij me zacht.

‘Ik geloof het wel.’

‘Ik heb gezegd dat ik trots op je ben. Ik heb gezegd dat niet alleen onze afkomst bepaalt wie we zijn. Het hangt ook van onszelf af.’

‘Ik herinner het me,’ antwoordde ik.

‘En ik heb gezegd dat jij, Arthur, een koning zou kunnen zijn.’

Toen sloeg sir John me op mijn linkerdij. Pip schrok en begon te lopen. Ik hoorde Bries en Storm blaffen. Ik hoorde mijn familie roepen en me een veilige reis wensen. Ze wensten me veel plezier, vrede en het allerbeste.

Met knerpende geluiden reden Simon en ik de sneeuw in, die niet leek te vallen, maar om ons heen wervelde en omhooggeblazen

werd. Toen ik me omdraaide in het zadel stond iedereen nog buiten en wuifde zwijgend. Maar toen ik me voor de tweede keer omdraaide waren ze weg. Weg, alsof ze er nooit geweest waren. Ik voelde sneeuwvlokken op mijn oogleden en mijn wangen, zag de reusachtige, vage schim van het grauwe, geduldige kasteel, maar dat was alles.

Ik keek om me heen of ik Gatty zag. Ik bleef naar haar zoeken. Dag in dag uit werkt ze op het veld, in de schuren en de stallen, en de helft van de tijd heeft ze honger. Ik weet zeker dat ze urenlang in het donker had staan wachten. Ik hoop dat ze ergens op een warme plek was.

Terwijl we wegreden van het kasteel kwamen we Joan, Will en Dutton tegen, die dood hout naar huis sleepten uit het bos. Ik bleef staan en begroette hen, en ze wensten me een goede gezondheid.

‘Vertel lord Stephen wat ik heb gezegd,’ beval Joan me.

‘Wat dan?’

‘Bij de rechtspraak op het kasteel. Ik kan niet eens dood hout oprapen zonder een boete te krijgen. Hij is zo machtig en belangrijk, maar zonder ons zou hij niet zo rijk kunnen leven.’

Een tijdje reden Simon en ik naast elkaar over het pad dat door Pike Forest naar het westen leidt. Maar al gauw drongen de bomen rond ons op, en ik voelde me als een haas in een strik, vastgehouden en teruggetrokken door alles wat ik achterliet. Ik moest telkens denken aan alle dingen die gebeurd zijn in de paar eerste dagen van deze nieuwe eeuw.

Op nieuwjaarsdag vertelde sir John me dat ik schildknaap mocht worden. Hij zei dat hij had geregeld dat ik met Pasen in dienst zou gaan bij lord Stephen. Toen ik dat hoorde, sprong ik overeind en omhelsde hem. Maar meteen nadat hij me dit had verteld, schokte hij me door te zeggen dat hij en lady Helen niet mijn echte ouders zijn. Ze zijn mijn pleegouders. Maar ik heb bij hen geleefd sinds ik nog maar een paar dagen oud was, en ik zal hen altijd als mijn vader en moeder beschouwen.

Daarna vertelde sir John me dat zijn eigen broer sir William de Gortanore mijn echte vader is. Hij is gemeen en gewelddadig. Erger nog, hij is een moordenaar, en ik wil hem nooit meer zien.

En mijn echte moeder... wie is dat? Ik weet niet eens wie ze is, en of ze nog leeft. Ik weet niet waar ze is, maar ik zal haar vinden.

En na dit alles stuurde lord Stephen een boodschapper om te zeggen dat ik niet met Pasen moest komen, maar over drie dagen. Hij heeft besloten om het kruis aan te nemen. We gaan ons aansluiten bij de kruistocht waarover die monnik Fulk heeft gepreekt toen hij afgelopen herfst naar Caldicot kwam. Dus dat zou kunnen betekenen dat er geen tijd meer is om mijn echte vader te ontmoeten... Ik had blijkbaar heel lang over al deze dingen nagedacht, want toen ik om me heen keek reden we al langs het woudgehucht Clunbury.

We lieten onze paarden halt houden en ik dronk een paar slokken melk uit Simons veldfles.

‘Het schiet niet op met dit weer,’ zei Simon. ‘We moeten doorrijden. Anders worden we verrast door de duisternis.’

Deze tiende dag van januari was een van die dagen waarop het al vóór donker donker wordt. Toen we Clun naderden was er erg weinig licht over.

‘Lord Stephen heeft me opgedragen om eerder terug te zijn dan jij,’ zei Simon. ‘Volg dit pad. Vlak voordat je bij een open veld komt is er aan je rechterhand een pad omhoog naar het kasteel.’

Daarna galoppeerde Simon ervandoor, terwijl Pip en ik moeizaam een weg bleven zoeken over het besneeuwde pad, over takken stapten die eroverheen gevallen waren, en door verborgen poelen modder en sneeuwrij waadden.

Kasteel Holt staat boven op een kleine, steile heuvel, en toen ik ernaar omhoogreed, kwam er een ruiter in vliegende vaart vanaf de binnenplaats naar buiten en de ophaalbrug over. Het paard en de ruiter daverden de heuvel af, naar me toe, en het paard hinnikte luid. Ze gleden, glibberden en slipten omlaag, terwijl de ruiter wanhopig gilte en het paard bijna jammerde. Opeens zag ik dat de ruiter een meisje was en dat de zoom van haar mantel in brand stond.

Oranje vlammen! Blauwe vlammen! De mantel van het meisje stond in lichterlaaie en de buik en flanken van haar paard waren geschroeid: de rook kwam eraf.

Terwijl ze op me af denderden, het meisje hulpeloos, haar paard wild, trok ik Pip dwars om ze op te vangen en zette me schrap.

We werden tegen de grond gesmeten. Pip snoof en briepte, en zonder de deken van sneeuw zou ik elk bot in mijn lichaam gebroken hebben. Ik krabbelde meteen overeind en zwoegde door een sneeuwrichel heen. Ik sleurde het meisje uit het zadel, trok haar op de grond en schepte sneeuw over haar benen. Over haar voeten en benen, tot aan haar heupen.

Ondertussen dook het paard van het meisje in een sneeuwbank. Het kronkelde en wrong zich in bochten, en hinnikte klaaglijk. Ik keek naar het meisje, en zij keek naar mij. Ze had een bos rood-

blond haar, dat in de nek was samengebonden, en ogen met de kleur van paardekastanjes.

Ik pakte haar hand en trok haar overeind. Ze blies haar roze wangen bol en glimlachte.

‘Hij sloeg op hol!’ riep ze uit.

‘Je stond in brand. De manen van je paard brandden.’

‘Arme Danser,’ zei het meisje.

‘Is alles goed met je?’

‘Ik geloof het wel,’ zei ze, terwijl ze de sneeuw van haar benen en voeten veegde en zichzelf onderzocht. ‘Mijn mantel is bedorven. En jouw neus bloedt.’

‘Wat is er gebeurd?’

‘Ik weet het niet. Voordat ik de hal verliet, zat ik met mijn oom bij het vuur.’

‘Wie is dat?’

‘Mijn oom? Lord Stephen natuurlijk! Het vuur spatte en knalde. Blijkbaar is er een gloeiend stukje hout in mijn zoom blijven zitten. Wie ben jij eigenlijk?’

‘Arthur,’ zei ik. ‘Arthur de Caldicot.’

‘Arthur!’ riep het meisje uit. ‘De nieuwe schildknaap.’ Ze stond op en schudde zich uit. ‘Ik ben Winifred. Winifred de Verdon. Je mag me Winnie noemen.’

Samen leidden we onze arme paarden het steile pad op en de ophaalbrug over, en daarna bonden we ze aan het opstapblok op de binnenplaats. Winnie leidde me door de voorraadkamer en de stenen wenteltrap op, naar de hal. Ze wierp de deur van de hal open en daar zag ik lord Stephen de Holt en lady Judith en zijn hele huishouden wachten om me te begroeten.

Lord Stephen wierp één blik op ons, op de sneeuw, het vuil en het roet waarmee we vol zaten, op Winnies geschroeiide mantel en mijn bloedneus, en toen hij zag dat we geen van beiden ernstig gewond waren, barstte hij in lachen uit.

Maar lady Judith niet. Ze is zeker een kop groter dan lord Stephen, en ze stormde op Winnie af en sloot haar in haar armen.

‘Arthur...’ begon Winnie, terwijl ze zich losworstelde, ‘Arthur heeft me gered. Mij en Danser. Anders zou Danser nu tien mijl verderop zijn, en van mij was er alleen rook en as overgebleven.’ Toen Winnie het had uitgelegd, keek lord Stephen me met een vreemde scheve glimlach aan. ‘Wel, Arthur,’ zei hij, ‘als je ridderlijk wilt zijn, kun je er beter thuis mee beginnen, hè?’

Lady Judith keek omlaag langs de punt van haar neus en streek toen Winnies roodblonde haar glad. ‘Ik had je gewaarschuwd dat je niet zo laat moest vertrekken,’ zei ze. ‘Nu zul je hier vannacht moeten blijven.’ Daarop sloeg Lady Judith een arm rond Winnies schouders en voerde haar mee de hal uit, de tweede trap op.

Ik schrijf dit bij schamel kaarslicht, terwijl ik in een hoekje van de hal zit. In plaats van mijn grootmoeder Nain, Serle, Sian, Ruth, Bries en Storm, zijn mijn kamergenoten vannacht Simon, de schrijver Miles, die ik heb ontmoet bij de rechtspraak in Caldicot, de muzikant Rahere, en de twee kamermeisjes Rowena en Izzie, en ze slapen allemaal.

Er is nog zoveel te schrijven, over lord Stephen en lady Judith, en over Winnie. Ze is een jaar jonger dan ik, en lord Stephen zegt dat ze vrij vaak naar Holt komt. Ik wil over dit kasteel schrijven, en over iedereen die er woont, maar ik moet telkens gapen.

Deze dag was voor mij een overgang van ijs naar vlammen.

Gereed

Als ik mijn hand tot een vuist bal en op deze richel houd, met mijn gekromde pink onderaan en mijn duim gedeeltelijk weggestopt aan de bovenkant, zie ik vier niveaus.

Zo is dit kasteel ook. Het onderste niveau is de voorraadkamer, en daarboven is de hal, die zeven zijden heeft. Vandaar leidt een volgende wenteltrap naar het derde niveau, mijn middelvinger, waar de privé-kamer van lord Stephen en lady Judith is. Die noemen ze hun bovenkamer. Het vierde niveau, mijn wijsvinger, bestaat uit zes kleine kamers, die allemaal driehoekig zijn en uitkomen op de zevende kamer, die in het midden ligt, met het trappenhuis erin. Lord Stephen heeft me een van deze kamers voor mezelf gegeven. Daar moet ik studeren en oefenen in schrijven. Hij zegt dat Serle dezelfde kamer gebruikte toen hij hier als schildknaap diende, en in warme nachten soms hier boven sliep.

Mijn schrijfkamer in Caldicot heeft drie gepleisterde muren en is weggestopt onder het rieten dak. Er vliegen vogeltjes in en uit door het ronde raampje, en in het riet zijn kevers, spinnen, vliegen en rupsen druk in de weer. Daardoor is het bijna alsof je in een nest zit. Deze kamer is niet zo gezellig, want alle muren zijn van steen. Maar hij is vrij licht en ik kan op de richel onder mijn lancetvenster zitten en tot in Wales kijken. Offa's Dyke, die Engeland en Wales van elkaar scheidt, is minder dan vijf mijl hiervandaan.

Onder me kan ik de binnenplaats van het kasteel zien. En rond de binnenplaats ligt een met gras begroeide helling die zo steil is dat